

Maatregelen in de modellen.....	2
Digitale belasting vanaf 2025 (101)	3
Lastenverlaging op arbeid - luik sociale werkbonus (102).....	4
Lastenverlaging op arbeid - luik uitdoving bijzondere bijdrage sociale zekerheid (103)	5
Lastenverlaging op arbeid - luik hervorming belastingschijven (104)	6
Beperking langdurige werkloosheidsuitkering (201)	7
Vrije instroom in sociale economie (extra arbeidsplaatsen) (202).....	8
Versterking geestelijke gezondheidszorg (203)	9
Versterking re-integratie langdurig zieken (204).....	10
Versterking inkomensgerelateerde kinderopvang (301).....	11
Sociale akkoorden op federaal niveau in de gezondheidssector (401)	12
Sociale akkoorden op Vlaams niveau in de gezondheidssector (402).....	13
Investering in O&O: onderzoeksinfrastructuur, Einsteintelecoop,... (501).....	14
Beperken van het aantal opvangplaatsen voor asielzoekers (601)	15
Efficiëntere overheid (602)	16
Defensie: lokale verankering in Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij (701)	17
Overheidsinvesteringen in infrastructuur: ziekenhuizen en scholenbouw (702)	18
Investeringen in het kader van de modal shift (openbaar vervoer, fietsinfrastructuur, voetpaden,...) (703).....	19
Stimuleren van burgers om te investeren in hernieuwbare energiebronnen e.d. (uitbreiding Mijn VerbouwLening) (801).....	20
Niet doorgerkende maatregelen	21
De opheffing van het Belgische binnenlands bankgeheim (105)	22
Een duidelijk kader voor het gebruik van onrechtmatig verkregen bewijsmateriaal (106).....	23
Datamining toestaan op het CAP om fraude vlugger te ontdekken (107)	24
Stimuleren van burgers om te investeren in hernieuwbare energiebronnen e.d. (hervorming sociaal tarief maar breder) (802)	25
Investering in klimaatadaptatie en versnelde transitie naar een energiezuinig gebouwenpark om klimaatdoelstellingen te halen (803)	26
In samenwerking met PMV zetten we innovatieve financieringsmechanismes en waarborgregelingen op. We werken een steunformule van “contracts for difference” uit die de competitiviteitsstrijd met de buurlanden aangaat. Dit moet investeringen in hernieuwbare energie aantrekken. (804).....	27
Inzetten op groene obligatieleningen door Fluvius (cfr. staatsbon) (805)	28

Maatregelen in de modellen

Digitale belasting vanaf 2025 (101)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Fiscaliteit en parafiscaliteit

Technische modaliteiten

België voert rigoureuus internationale afspraken inzake een digitax, hetzij in de vorm van OESO Pijler 1, hetzij een EU digitale belasting, in Belgisch recht in. Die digitax leidt tot extra heffingsrechten voor de Belgische staat in de vennootschapsbelasting of via een afzonderlijke heffing. Op die manier zullen grote digitale multinationals ook zonder fysieke aanwezigheid in België belastbaar zijn, hetgeen leidt tot een significante stijging van inkomsten.

Tijdspad

Van kracht vanaf 2025

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

Bron OESO (niet gepubliceerd)

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	70	70	70	70	70

Lastenverlaging op arbeid - luik sociale werkbonus (102)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Fiscaliteit en parafiscaliteit

Technische modaliteiten

De werkbonus is een cruciaal instrument om het nettoloon van werknemers met een laag loon te verhogen en op die manier de inactiviteitsval voor deze groep te verminderen. Doordat deze logischerwijze gericht is op de laagste lonen, zal een toename van het loon ook leiden tot een afname van de werkbonus. Wie bruto meer verdient, gaat er daardoor in verhouding minder sterk op vooruit. Dit mechanisme noemen we de promotieval. We zorgen voor een versterkte werkbonus vanaf 1 januari 2025 zodat dit minder speelt. Het belastingkrediet voor lage activiteitsinkomsten wordt overeenkomstig aangepast, zodat statutaire en contractuele ambtenaren gelijk worden behandeld.

Tijdspad

2025-2027

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

1. De budgettaire impuls houdt geen rekening met de fiscale werkbonus.
2. Het gewenste budget van de partij werd als budgettaire impuls overgenomen voor doorrekening met de macro-economische modellen. Voor doorrekening met Expedition werden de vigerende werkbonusparameters (maar niet de bovengrens aan de brutolonen voor toepassing van de werkbonus) zodanig aangepast dat de Expedition-simulatie van de budgettaire impuls overeenstemt met de impuls die door de partij beoogd wordt.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	-400	-500	-600	-600	-600

Lastenverlaging op arbeid - luik uitdoving bijzondere bijdrage sociale zekerheid (103)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Fiscaliteit en parafiscaliteit

Technische modaliteiten

De volledige uitdoving van de bijzondere bijdrage sociale zekerheid is voorzien over 2 jaar.

Tijdspad

2025-2026

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

Voor de uitdoving van de bijzondere bijdrage sociale zekerheid wordt voorzien in de volledige uitdoving over 2 jaar. In 2025 wordt de bijzondere bijdrage sociale zekerheid gehalveerd. Vanaf 2026 wordt deze volledig afgeschaft.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	-617	-1234	-1234	-1234	-1234

Lastenverlaging op arbeid - luik hervorming belastingschijven (104)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Fiscaliteit en parafiscaliteit

Technische modaliteiten

Ieder heeft recht op een deel van het inkomen dat niet wordt belast. We verhogen die belastingvrije som naar 13.500 euro. Door de belastingvermindering voor personen met een vervangingsinkomen, zoals bijvoorbeeld mensen met een werkloosheidsuitkering, aan te passen, verzekeren we de activerende werking van deze maatregel. We blijven activiteits- en vervangingsinkomsten progressief belasten, maar verminderen de belastingdruk op inkomen stevig door de 45%-belastingsschijf te verbreden. Deze schijf wordt opgetrokken naar 60.000 euro. Zo zorgen we ervoor dat minder mensen in de hoogste belastingsschijf van 50% terecht komen, maar ook dat het loon van mensen met een bovengemiddeld inkomen voor een kleiner deel aan het hoogste tarief wordt belast.

Tijdspad

2025-2027

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De voorgestelde hervorming van de personenbelasting telt een aantal elementen:

1. Stapsgewijze verhoging van de belastingvrije som tot een maximaal bedrag van 13.500 euro in 2027.
2. Stapsgewijze aanpassing van de schalen van het bijzondere barema van de belastingvrije som. De ondergrens van de 25% schijf evolueert hierbij mee met de verhoging van de belastingvrije som. Verder wordt de 30% schijf van toepassing binnen het barema van de belastingvrije som, in 2027 geschrapt.
3. Stapsgewijze aanpassing van de toeslagen op de belastingvrije som. Dit voor de belastingplichtige met handicap, de personen met kinderen ten laste, ascendenten ten laste of andere personen ten laste.
4. Bijstandsuitkeringen, met name het leefloon, de inkomensvervangende tegemoetkoming, de integratietegemoetkoming en de tegemoetkoming hulp aan bejaarden, worden deel van het belastbaar inkomen.
5. De belastingsschijf van 45% wordt stapsgewijs verbreed, tot een maximum van 60.000 euro in 2027.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	-4417	-4873	-5649	-5649	-5649

Beperking langdurige werkloosheidsuitkering (201)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Arbeidsmarkt (incl. werkloosheid)

Technische modaliteiten

Beperking werkloosheidsuitkering na 36 maanden of 48 maanden indien 20 jaar gewerkt.

Tijdspad

Met onmiddellijke ingang (1/1/2025)

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

- De raming van de impuls werd opgesteld in overleg met RVA.
- De impuls werd gebaseerd op de geobserveerde cijfers voor 2023 en geïndexeerd naar prijzen en hoeveelheden van 2024.
- De beperking in de tijd tot drie of vier jaar geldt voor uitkeringsgerechtigde volledig werklozen (UVW) “na voltijdse arbeid”, “na deeltijdse arbeid” en voor deeltijds werkenden die recht hebben op de inkomensgarantie-uitkering (IGU).
- De impuls op zich bevat enkel de directe minderuitgaven voor werkloosheid ten gevolge van de beperking in de tijd. Alle afgeleide effecten (uitstroom naar leefloon, werk of inactiviteit) worden in rekening gebracht in de verdere modellering, en maken integraal deel uit van de gepubliceerde resultaten. Voor de uitstroomhypothesen wordt beroep gedaan op het FPB-arbeidsaanbodmodel LASER.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	1596	1596	1596	1596	1596

Vrije instroom in sociale economie (extra arbeidsplaatsen) (202)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Arbeidsmarkt (incl. werkloosheid)

Technische modaliteiten

We zorgen voor een vrije instroom in collectief maatwerk door niet langer een contingent te hanteren. Voor Individueel Maatwerk bestaat er vandaag al een vrije instroom.

Tijdspad

van kracht vanaf 2025

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De impuls is gebaseerd op de subsidie per vte (€28.000 per vte) en het aantal vte's (jaarlijkse stijging met 1000) dat men wenst aan te werven. De impuls wordt beschouwd als een verhoging van de bestaande loonsubsidie 'beschutte werkplaatsen' - in praktijk een arbeidskostenverlaging voor laagverloonde werknemers - en op die manier ingebracht in HERMES. De werkgelegenheid die hierdoor wordt geschapen, komt niet noodzakelijk overeen met de doelstelling van de maatregel.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	-28	-56	-84	-112	-140

Versterking geestelijke gezondheidszorg (203)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Arbeidsmarkt (incl. werkloosheid)

Technische modaliteiten

We investeren in preventie van langdurige uitval door te investeren in geestelijke gezondheidszorg met een nadruk op jeugdhulp.

Tijdspad

Van kracht vanaf 2025.

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De budgettaire impuls gaat uit van een stapsgewijze verhoging van de enveloppe voor geestelijke gezondheidszorg.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	-50	-50	-75	-75	-100

Versterking re-integratie langdurig zieken (204)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Arbeidsmarkt (incl. werkloosheid)

Technische modaliteiten

We investeren in een betere en vlottere re-integratie van personen die langdurig ziek zijn door in te zetten op meer re-integratie-trajecten- in samenwerking met de verschillende arbeidsbemiddelingsdiensten, meer Terug naar Werk-coördinatoren, het mogelijk maken dat een uitkering gecombineerd wordt met een inkomen (ziekte, handicap, zorg,...).

Tijdspad

van kracht vanaf 2025

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De impuls bevat drie luiken:

1. De kosten van het re-integratieplan: het FPB heeft de hypothese van de partij van 25.000 re-integratietrajecten voor invaliden in 2029 overgenomen, tegen een kostprijs van €4.000 per traject (bron: budgettaire notificaties van 20/10/2021). Het FPB houdt ook rekening met de kosten van bijkomende coördinatoren.
2. De besparingen op de invaliditeitsuitkeringen als gevolg van dit plan: het percentage mensen dat na het volgen van een traject herinstroomt in werk wordt geraamd op 40% in 2025 (Bron: Verslag van de Hoge Raad voor de werkgelegenheid) en daalt naar 30% in 2029 (omdat de overblijvende groep personen in invaliditeit minder "mobiliseerbaar" wordt). Van diegenen die na een traject herinstromen in werk, zou 2/3 voltijds en 1/3 deeltijds werken (Bron: Verslag van de Hoge Raad voor de werkgelegenheid).
3. De besparingen op de primaire arbeidsongeschiktheidsuitkeringen die volgen uit de verlenging naar 1 maand van het door werkgevers gewaarborgde loon voor arbeiders.

De afgeleide effecten (bv. op werk) worden in rekening gebracht in de verdere modellering en maken integraal deel uit van de gepubliceerde resultaten.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	243	305	383	474	574

Versterking inkomensgerelateerde kinderopvang (301)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Sociale bescherming (incl. pensioenen)

Technische modaliteiten

We willen tegen 2029 alle T1 plaatsen (kinderopvangplaats met basissubsidie) omzetten naar T2 plaatsen (kinderopvangplaats met basissubsidie en subsidie voor inkomenstarief) en 10.000 T2 plaatsen extra creëren. We investeren ook in de daling van de kindratio (ratio begeleider/aantal kinderen) naar 1/5 tegen 2029. Kostprijs uitbreiding in 2024: 13.078 euro per plaats. Kostprijs omschakeling T1 naar T2 in 2024: 9.006 euro per plaats. We voorzien ook 1733,13 euro per plaats voor de eerste stap in de daling van de ratio. Dit komt dus boven op de kostprijs van de plaatsen.

Tijdspad

Van kracht vanaf 2025.

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De budgettaire impuls houdt rekening met de door de partij voorgestelde geleidelijke versterking van de inkomensgerelateerde kinderopvang via de creatie van 2000 nieuwe T2 plaatsen per jaar (aan de gegeven kostprijs van 13.078 euro per plaats) en de omzetting van 4000 T1 naar T2 plaatsen (kostprijs van 9.006 euro per plaats) per jaar. De raming integreert een eerste daling van de kindratio (1733.13 per plaats) vanaf 2025 en een verdere daling naar 1 op 6 in 2028 (meerkost van 92 miljoen) en naar 1 op 5 in 2029 (meerkost van 275 miljoen).

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	-73	-145	-218	-382	-730

Sociale akkoorden op federaal niveau in de gezondheidssector (401)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Gezondheidszorg, invaliditeit

Technische modaliteiten

We trekken jaarlijks een bedrag uit voor een nieuw sociaal akkoord op federaal niveau in de gezondheidssector. Dit moet ook het arbeidstekort in de sector tegen gaan, waardoor de werkdruk vermindert en de uitval van de personeelsleden tegengaat.

Tijdspad

2025-2029

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

Het door de partij voorgestelde budget werd overgenomen. Het deel van het budget dat bedoeld is voor loonsverhogingen (50%) dekt zowel de brutolonen als de wettelijke werkgeversbijdragen. Naar analogie met de federale en regionale budgetten voor de financiering van de federale en regionale sociale akkoorden van 2021 en 2022 die als loonsubsidies in de nationale rekeningen worden geboekt, wordt de maatregel geïnterpreteerd als een loonsubsidie.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	0	-40	-80	-120	-160

Sociale akkoorden op Vlaams niveau in de gezondheidssector (402)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Gezondheidszorg, invaliditeit

Technische modaliteiten

We trekken jaarlijks een bedrag uit voor een nieuw sociaal akkoord op Vlaams niveau in de gezondheidssector. Dit moet ook het arbeidstekort in de sector tegen gaan, waardoor de werkdruk vermindert en de uitval van de personeelsleden tegengaat.

Tijdspad

2025-2029

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

Het door de partij voorgestelde budget werd overgenomen. Het deel van het budget dat bedoeld is voor loonsverhogingen (50%) dekt zowel de brutolonen als de wettelijke werkgeversbijdragen. Naar analogie met de federale en regionale budgetten voor de financiering van de federale en regionale sociale akkoorden van 2021 en 2022 die als loonsubsidies in de nationale rekeningen worden geboekt, wordt de maatregel geïnterpreteerd als een loonsubsidie.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	0	-80	-160	-240	-320

Investing in O&O: onderzoeksinfrastructuur, Einsteintelecoop,... (501)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Economisch beleid (industrie- en mededingingsbeleid, O&O)

Technische modaliteiten

O&O-steun heeft positieve effecten op de prestaties van ondernemingen, gemeten in termen van tewerkstelling, toegevoegde waarde en productiviteit. De huidige verdeling tussen overheid en bedrijven wordt hierbij gerespecteerd.

Tijdspad

Van kracht vanaf 2025.

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De raming is gebaseerd op de jaarlijkse budgettaire enveloppe die voorzien wordt door de partij.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	-250	-300	-350	-450	-500

Beperken van het aantal opvangplaatsen voor asielzoekers (601)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Werking van de overheid

Technische modaliteiten

Volgens het Europese migratie- en asielpact zou België 3,2% van de asielaanvragen binnen Europa moeten dragen, wat voor ons land (onder de hypothese van constante asielaanvragen in Europa) zou neerkomen op 11.370 op te vangen asielzoekers per jaar. We beperken het aantal opvangplaatsen voor asielzoekers tot dat aantal. Door het nieuwe migratiewetboek is er ook een kortere doorlooptijd waardoor je met dezelfde opvangcapaciteit dubbel zoveel asielzoekers kan opvangen.

Tijdspad

Implementatie duurt 2 jaar, tegen 2027 op kruissnelheid

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De berekening van de besparingen komen ten eerste overeen met een vermindering van de uitgaven van Fedasil, evenredig met de vermindering van de opvangplaatsen voor asielzoekers. Bovendien houdt de impuls ook rekening met de besparingen die resulteren uit een vermindering van de dotatie aan het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	185	451	451	451	451

Bronnen van onzekerheid

De beperking van de opvangcapaciteit voor asielzoekers garandeert geen vermindering van het aantal asielzoekers en kan leiden tot een toename van het aantal illegale personen in het land. Het Federaal Planbureau kan deze effecten niet kwantificeren. De effectbeoordeling houdt er dan ook geen rekening mee.

Efficiëntere overheid (602)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Werking van de overheid

Technische modaliteiten

Dit zal worden bereikt door middel van spending reviews en zero based budgetting. Elke uitgave wordt systematisch op effectiviteit en efficiëntie tegen het licht gehouden. Dit moet voor elk overheidsniveau worden toegepast.

Tijdspad

van kracht vanaf 2025

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De budgettaire impuls is beperkt tot het (in het kader van de doorrekening) toegestane plafond voor lineaire besparingen in de werkingskosten van de overheid, namelijk 240 miljoen voor Entiteit I, Vlaanderen en Brussel samen.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	240	240	240	240	240

Defensie: lokale verankering in Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij (701)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Overheidsinvesteringen

Technische modaliteiten

De defensie-industrie zal via de publieke participatiemaatschappijen makkelijker toegang krijgen tot financiering. De defensie-industrie zal strategisch verankerd worden. Defensie zal een van de strategische pijlers worden van het verankeringsbeleid van de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij (FPIM). Een injectie van 500 miljoen gespreid over 2025-2027 vanuit de beschikbare middelen binnen FPIM worden toegewezen aan deze specifieke pijler.

Tijdspad

van kracht vanaf 2025

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De budgettaire impuls houdt rekening met een budget van 500 miljoen euro gespreid over de periode 2025-2027, die als een investeringssteun aan de privésector wordt beschouwd.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	-167	-167	-167	0	0

Overheidsinvesteringen in infrastructuur: ziekenhuizen en scholenbouw (702)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Overheidsinvesteringen

Technische modaliteiten

De enveloppe voor overheidsinvesteringen in infrastructuur is als volgt verdeeld: 30 % gaat naar de bouw van ziekenhuizen en 70 % naar scholenbouw.

Tijdspad

Van kracht vanaf 2025

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De raming is gebaseerd op de budgettaire enveloppe van de partij en de verdeling ervan tussen investeringen in scholenbouw en ziekenhuisinfrastructuur.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	-50	-100	-150	-250	-300

Investerings in het kader van de modal shift (openbaar vervoer, fietsinfrastructuur, voetpaden,...) (703)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Overheidsinvesteringen

Technische modaliteiten

We investeren in openbaar vervoer, fietsinfrastructuur en voetpaden zodat mensen die hier gebruik van willen maken een volwaardig, kwalitatief alternatief hebben voor het gebruik van een wagen. Zo verminderen we ook het fileleed en de uitstoot van CO₂.

Tijdspad

Van kracht vanaf 2025

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De raming is gebaseerd op de jaarlijkse budgettaire enveloppe voor investeringen in de modal shift, zoals voorgesteld door de partij.

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	-300	-300	-300	-300	-300

Stimuleren van burgers om te investeren in hernieuwbare energiebronnen e.d. (uitbreiding Mijn VerbouwLening) (801)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Energie, mobiliteit, milieu, klimaatverandering

Technische modaliteiten

We willen de 'Mijn VerbouwLening' volgende legislatuur verderzetten, uitbreiden, en opnieuw renteloos maken voor de laagste inkomensgroepen. Voor de andere inkomensgroepen maken we de rentekorting groter dan nu het geval is. We voorzien daarvoor tot 150 miljoen. Het maximaal te ontlene bedrag moet minstens de kostprijs van een gemiddelde energetische renovatie kunnen dekken. We voorzien een indexering van de inkomensgrenzen en het maximaal te ontlene bedrag als de renovatiekosten stijgen. We zien dat er vandaag voor de 'Mijn VerbouwLening' een onaanvaardbare verwerkingstijd is van enkele maanden. Die willen we drastisch inkorten door de Energiehuizen te versterken. Dat alles is nodig om aan de vraag te voldoen als we de renovatievereisten van 2050 willen halen. We maken hiermee investeringen in zonnepaneelinstallaties, warmtepompen, isolatie en duurzame beglazing toegankelijker voor heel wat Vlaamse gezinnen. Deze ingrepen zorgen voor een significante verbetering van het energetisch comfort, een structureel lagere energiefactuur, een waardestijging van de woning en een permanente verlaging van de klimaatimpact.

Tijdspad

Van kracht vanaf 2025.

Berekeningswijze van de budgettaire impuls

De budgettaire impuls omvat de bijkomende middelen die de overheid moet inzetten om het budget voor de Mijn VerbouwLening op te trekken naar 150 miljoen per jaar in de periode 2025-2029. De berekening vertrekt van het huidige voorziene budget voor de Mijn VerbouwLening van 50 miljoen in 2025-2026 en de stopzetting van Mijn VerbouwLening vanaf 2027 (Bron: Vlaams Agentschap voor Energie en Klimaat).

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgettaire impuls (mio €)	-100	-100	-150	-150	-150

Niet doorgerekende maatregelen

De opheffing van het Belgische binnenlands bankgeheim (105)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Fiscaliteit en parafiscaliteit

Technische modaliteiten

Wat nog rest van het Belgische bankgeheim moet worden opgeheven. Het is niet de bedoeling dat de fiscus zomaar en overal inzage krijgt in alle financiële verrichtingen. Wel zou de procedure vereenvoudigd en efficiënter moeten worden gemaakt. Het bankgeheim zou dus moeten worden afgeschaft zodat banken dezelfde medewerkingsverplichtingen t.o.v. de fiscus krijgen als alle andere derden.

Tijdspad

Redenen waarom de maatregel niet kan doorgerekend worden

Deze maatregel kan niet worden doorgerekend bij gebrek aan een betrouwbare methode op basis van bestaande gegevens die een kwantificering van aanvaardbare kwaliteit van de potentiële opbrengst zou kunnen leveren.

Een duidelijk kader voor het gebruik van onrechtmatig verkregen bewijsmateriaal (106)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Fiscaliteit en parafiscaliteit

Technische modaliteiten

We mogen er niet van uitgaan dat onrechtmatig verkregen bewijsmateriaal nooit mag gebruikt worden. De fiscus mag niet verzwakt worden, maar moet wel binnen een duidelijk wettelijk kader opereren.

Tijdspad

Redenen waarom de maatregel niet kan doorgerekend worden

Deze maatregel kan niet worden doorgerekend bij gebrek aan een betrouwbare methode op basis van bestaande gegevens die een kwantificering van aanvaardbare kwaliteit van de potentiële opbrengst zou kunnen leveren.

Dataminging toestaan op het CAP om fraude vlugger te ontdekken (107)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Fiscaliteit en parafiscaliteit

Technische modaliteiten

We willen dataminging op het Centraal Aanspreekingspunt (CAP) toelaten om fraude sneller te ontdekken.

Tijdspad

Redenen waarom de maatregel niet kan doorgerekend worden

Deze maatregel kan niet worden doorgerekend bij gebrek aan een betrouwbare methode op basis van bestaande gegevens die een kwantificering van aanvaardbare kwaliteit van de potentiële opbrengst zou kunnen leveren.

Stimuleren van burgers om te investeren in hernieuwbare energiebronnen e.d. (hervorming sociaal tarief maar breder) (802)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Energie, mobiliteit, milieu, klimaatverandering

Technische modaliteiten

Het sociaal tarief voor energie maakt de energiefactuur voor mensen in een kwetsbare situatie draaglijker, maar is geen structurele oplossing. Het is bovendien een systeem dat energieconsumptie stimuleert en de prijsprikkel om energie te besparen wegneemt. We willen dat de overheid de rechthebbenden een aanbod doet, waarbij ze er op vrijwillige basis voor kunnen kiezen om zonnepanelen op hun woning te laten plaatsen. De overheid neemt zo de investeringsdrempel weg, maar verdient de investering zelf terug via een besparing op de kosten van het sociaal tarief. De bewoners genieten nog steeds van voordelige stroom, bovendien uit een hernieuwbare bron. We baseren ons voor de uitwerking op het model van ASTER (<https://aster.vlaanderen.nl>)

Er zijn ca. 450.000 klanten met een sociaal tarief. We mikken op 20.000 klanten per jaar tegen 2027 waarvan de zonnepanelen gefinancierd moeten worden, a rato van 5000 euro per klant. FPIM prefinanciert dit, maar wordt terugbetaald via vermindering sociaal tarief. De kost zal dus enkel de rentelast zijn op de prefinanciering. De rentelast op schuld van 10 jaar is vandaag net geen 3%.

Tijdspad

van kracht vanaf 2025, op kruissnelheid tegen 2027

Redenen waarom de maatregel niet kan doorgerekend worden

In het kader van de doorrekening is het niet mogelijk om terdege rekening te houden met de financieringsmodaliteiten van deze maatregel. Bovendien is het niet mogelijk om de gedragsreactie van de beoogde specifieke doelgroep van deze maatregel (gezinnen met sociaal tarief voor energie) op valabele wijze in te schatten.

Investing in klimaatadaptatie en versnelde transitie naar een energiezuinig gebouwenpark om klimaatdoelstellingen te halen (803)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Energie, mobiliteit, milieu, klimaatverandering

Technische modaliteiten

Als overheid hebben we een voorbeeldrol als het gaat om de energetische renovatie van het gebouwpark. We willen daarom het publieke gebouwpark versneld energiezuinig maken. Hiermee besparen we op de energiefactuur van de overheid en realiseren we een significante reductie van de CO₂-uitstoot. We willen de renovatie van publieke gebouwen versnellen door de coördinatie ervan, de studies, en het effectief in de markt zetten van de opdrachten, te groeperen en door te geven aan de private spelers. Het halen van de klimaatdoelstellingen binnen het gegeven kader wordt deel van de opdracht voor deze spelers. De tijdelijk in te schrijven budgetten worden gekoppeld aan de inkomsten uit emissiehandel. Het DRFM-model (Design, Renovate, Finance and Maintain) beantwoordt aan de nood om de energetische renovaties te versnellen (1) en te financieren (2). Dit model wordt in een eerste plaats toegepast op de overheidsgebouwen en kan op termijn ook uitgebreid worden naar de residentiële markt. De overheid kan zo de renovatiekosten spreiden door de investeerders op 43 jaar terug te betalen (onder meer door de energiebesparingen). Door de renovaties naar voor te trekken in de tijd moet een bijkomend budget ingeschreven worden. In vergelijking met de energiekosten die zouden oplopen indien de renovaties aan het Business as usual scenario worden gerealiseerd, zal dit een totale besparing van €3,5 miljard betekenen.

Tijdspad

2025-2068

Redenen waarom de maatregel niet kan doorgerekend worden

In het kader van de doorrekening is het niet mogelijk om terdege rekening te houden met de financieringsmodaliteiten van deze maatregel.

In samenwerking met PMV zetten we innovatieve financieringsmechanismes en waarborgregelingen op. We werken een steunformule van “contracts for difference” uit die de competitiviteitsstrijd met de buurlanden aangaat. Dit moet investeringen in hernieuwbare energie aantrekken. (804)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Energie, mobiliteit, milieu, klimaatverandering

Technische modaliteiten

Een contract for difference (CfD) is een combinatie van een waarborgregeling en (potentiële) subsidie, waarbij er op basis van een veiling een prijs bepaald wordt die gegarandeerd wordt door de overheid. In dit geval willen we het systeem toepassen op investeringen in hernieuwbare energieproductie en klimaatvriendelijke technologieën in de industrie. In het geval van investeringen in productie van hernieuwbare elektriciteit wordt bijvoorbeeld een minimale elektriciteitsprijs gegarandeerd die investeerders nodig hebben om rendabel te kunnen zijn. Het is een interessantere ondersteuningsformule dan klassieke subsidies, omdat overwinsten vermeden worden; als de elektriciteitsprijs hoger is dan een afgesproken niveau, vloeien de extra inkomsten terug naar de overheid. Een CfD zorgt er bovendien voor dat projecten met een grote investeringskost makkelijker en voordeliger financiering kunnen krijgen, door een daling van het investeringsrisico. In landen zoals Nederland en het Verenigd Koninkrijk wordt dit vandaag al toegepast. Deze maatregel zal zorgen voor meer nieuwe productiecapaciteit voor hernieuwbare energie, gefinancierd aan een lagere kost dan in een Business-as-usual-scenario, en een impuls geven aan de hoeveelheid duurzame investeringen door bedrijven, zonder significant te wegen op de overheidsfinanciën.

Tijdspad

van kracht vanaf 2025

Redenen waarom de maatregel niet kan doorgerekend worden

In het kader van de doorrekening is het niet mogelijk om terdege rekening te houden met de financieringsmodaliteiten van deze maatregel. In het bijzonder zijn de uitkomsten van waarborgregelingen en *contracts for difference* hoogst onzeker, zodat ze niet in dit type oefening kunnen meegenomen worden.

Inzetten op groene obligatieleningen door Fluvius (cfr. staatsbon) (805)

Categorie waartoe de maatregel behoort

Energie, mobiliteit, milieu, klimaatverandering

Technische modaliteiten

Fluvius kan zich extern financieren via een groene obligatie-uitgifte die opengesteld wordt bij het brede publiek. Dat hebben ze in het verleden ook al gedaan: <https://pers.fluvius.be/fluvius-lanceert-groene-retail-obligatie-uitgifte-in-belgie>. We passen de eigenvermogen-vereiste van Fluvius aan van 40% naar 30%. Dit is nodig om de nodige investeringen te kunnen doen om het elektriciteitsdistributienet te verzwaren gelet op de verhoogde decentrale elektriciteitsproductie. De investeringen die Fluvius doet voor de energietransitie, vereisen zo geen kapitaalsverhoging. Zo wordt dit een interessante beleggingsopportunity voor burgers om in te stappen. Bij deze maatregel gaat het over een mobilisatie van spaargeld, grotendeels afkomstig van gereguleerde spaarrekeningen. Het verschil tussen gemiddelde rente op het spaarboekje en de rente die Fluvius biedt zorgt voor een koopkrachtstijging bij de bevolking, terwijl de overheid profiteert van de 30% roerende voorheffing op de interesten.

Tijdspad

van kracht vanaf 2025

Redenen waarom de maatregel niet kan doorgerekend worden

In het kader van de doorrekening is het niet mogelijk om terdege rekening te houden met de financieringsmodaliteiten van deze maatregel. Zo is het onmogelijk de impact in te schatten van de verschuiving van middelen vanuit andere spaarvormen (spaarrekeningen, staatsbon...) naar deze leningen.